

Okozhat-e férfiakban is problémát a HPV fertőzés?

VÁLASZADÓ:

Dr. Tisza Tímea
bőr-nemigyógyász szakorvos

E-mail: dr.tisza.timea@gmail.com

Anemi szerveken jelentkező humán papilloma vírus (HPV) fertőzés jelentőségét két alapvető tény adja: egyrészt ez napjaink leggyakoribb vírusos eredetű szexuális úton terjedő betegsége (STD), másrészt bizonyos altípusai bizonyítottan szerepet játszanak a méhnyakrák kialakulásában, amely az egyik leggyakoribb nőknél előforduló daganat.

A HPV típusai

A HPV közel 100 típusát ismerjük, amelyből mintegy 40 típus képes betegséget okozni a nemi szerveken. Jelenleg 15 típusa jelent magas kockázatot a méhnyakrák kialakulása szempontjából (a legtöbb esetben a HPV 16, 18), míg az alacsony kockázatúak (pl. HPV 6, 11) a nemi szerveken megjelenő condylomák kialakulását okozzák.

Nemi szervi szemölcsök

A HPV alacsony rákkockázatú (low risk, LR) típusai mindkét nemben nemi szervi szemölcsök, az ún. condyloma acuminatum kialakulását okozzák. A jellegzetes növedékek az anogenitális régióban jelennek meg, számuk, méretük, küllemük változatos lehet (1. ábra). Szubjektív panaszt nem okoznak, ezért a betegek egy része nem is fordul orvoshoz, mivel nem gondol arra, hogy szexuális úton szer-

zett fertőzés okozza tüneteit. Másokat a szemölcsök visszatetsző külleme előbb-utóbb orvoshoz visz, ahol a kezelés elsődleges célja a növedékek eltávolítása. Ez történhet a beteg által alkalmazott ecsetelőkkel vagy az orvos által végzett közös beavatkozásokkal (fagyasztás, leégetés, széndioxid lézer kezelés). A szemölcsök kiújulásra hajlamosak, a betegek egyharmada csak többszöri kezelést követően szabadul meg a problémától. Lokálisan alkalmazott immunválasz módosító kezelés, illetve a szemölcs eltávolításával kombinált szisztémás immunterápia a kiújulás esélyét jelentősen csökkentheti. A tetraavalens HPV elleni vakcina az alacsony rákkockázatú fertőzések 90%-át kivédi.

1. ÁBRA: CONDYLOMA PENIS

(fotó: dr. Várkonyi Viktória)

Onkogén természetű HPV-típusok

A magas kockázatú HPV-típusok nemcsak méhnyakrákot okoznak, hanem a hüvely, a szeméremtest, a hímvessző, a végbél és a szájüregi

laphámrákos elváltozásaiban is oki szerepük lehet. Fontos tudni, hogy az ezekkel való fertőzöttség nem egyenlő a rákkal, hiszen az immunrendszer az esetek többségében képes legyőzni a kórokozót. A rák kialakulásához több éves fertőzöttségre van szükség ugyanazon vírustípussal. Ezért van nagy jelentősége a vírus kimutatása mellett a típus meghatározásnak. Jelenleg az államilag finanszírozott hagyományos citológiai méhnyakrák szűrésen a levett mintát nem tesztelik automatikusan HP vírusra vagy egyéb szexuális úton terjedő kórokozóra, csak a sejtek állapotát vizsgálják. Térítés ellenében azonban kérhető a méhnyakrák szűrés során levett mintából a HPV meghatározása és tipizálása, vagy ezt külön vizsgálatban, célzottan el lehet végezni. Napjainkban a leghatékonyabb prevenciónak a védőoltás tekinthető, ami azonban csak szűréssel együtt igazán hatékony.

Férfiak és a HPV

A férfiak szerepe a méhnyakrákot okozó magas rákkockázatú (high-risk, HR) HPV terjesztésében ismert. Ennek ellenére nincsen egységes szakmai álláspont a tekintetben, hogy a HR-HPV-t hordozó, illetve a perzisztáló HR-HPV fertőzés miatt többé vagy kevésbé kóros (ASCUS, LSIL, HSIL) citológiai eltérést mutató nők férfi partnereivel kapcsolatban mi a teendő.

A CDC (Centers for Disease Control and Prevention; www.cdc.gov) aktuális állásfoglalása szerint férfiak vizsgálatára nincsen megfelelő HPV teszt, és a leletnek amúgy sem lenne semmilyen terápiás konzekvenciája, tehát ezt nem javasolja (1). Európai szakirodalmi adatok szerint ezzel szemben jelentőséget kell tu-

lajdonítani a HR-HPV fertőzött nők férfi partnerei vizsgálatának és a condom használatának.

Bleeker és mtsai (2) azt találták, hogy a cervicalis intraepithelialis neoplasiában (CIN) szenvedő nők flat condylomás férfi partnereiben a condom használat jelentősen elősegítette a léziók regresszióját, míg Hogewoning és mtsai (3) 2 éves utánkötetési vizsgálatukban megállapították, hogy azon CIN-ben szenvedő nőkben, akik condomot használtak, a CIN kumulatív regressziós rátája szignifikánsan magasabb volt (53% versus 35%), mint a condomot nem használók között. Nicolau és mtsai (4) HPV fertőzött nők férfi partnereit vizsgálták, és 76%-ban találták őket HPV hordozó-

nak. Bleeker és mtsai (5), akik CIN-ben szenvedő nők és férfi partnereik mintáit vizsgálták és tipizálták, ezen túlmenően azt is megállapították, hogy a típus egyezés szignifikánsan magasabb volt, mint amit véletlenszerűen várni lehetett.

Fenti adatok felhívják a figyelmet a szexuális érintkezéssel történő fertőződés, ráfertőződés és ping-pong fertőzés jelentőségére a HR-HPV esetében. Ennek tükrében felmerülhet az igény a férfiak HPV vizsgálatára, illetve tipizálására is, annak ellenére, hogy a HR-HPV által férfiakban valószínűleg kiváltott betegségek, mint a penis carcinoma és az analis laphámrák előfordulása relatíve ritka. Egyre gyakrabban észleljük azonban férfiakban az anoge-

nitalis regio, elsősorban a penis HR-HPV típusok által kiváltott intraepithelialis neoplasiáját, a bowenoid papulosist (2. ábra). A

fiatal férfiakban és nőkben jelentkező bowenoid papulosist leggyakrabban a HPV 16-os típusa okozza. Kezelésében a condyloma acuminatum ellátásának alapelveit alkalmazzuk, azonban rákmegelőző állapot lévén a betegek szorosabb utánkötetése szükséges.

2. ÁBRA: BOWENOID PAPULOSIS

(fotó: dr. Várkonyi Viktória)

Rövidítésjegyzék:

Az alábbi rövidítések a méhnyakrák szűrés során használt megnevezések, amelyek az elváltozások árnyaltabb megkülönböztetésére alkalmasak.

ASCUS (atypical cells of undetermined significance): ismeretlen eredetű atípusos hámsejtek

LSIL (low-grade squamous intraepithelial lesion): enyhe fokú hámsejt eltérés

HSIL (high-grade squamous intraepithelial lesion): súlyos fokú hámsejteltérés

CIN I/II/III (cervical intraepithelial neoplasia): a szövettani eltérés foka, a hám rákmegelőző állapotának enyhe/középsúlyos/súlyos formája

Irodalom

1. www.cdc.gov/std/hpv/stdfact-hpv-and-men
2. Bleeker MC, et al. HPV type concordance in sexual couples determines the effect of condoms on regression of flat penile lesions. Br J Cancer 2005; 92 (8): 1388–1392.
3. Hogewoning CJ, et al. Condom use promotes regression of cervical intraepithelial neoplasia and clearance of human papillomavirus: a randomized clinical trial. Int J Cancer 2003; 107 (5): 811–816.
4. Nicolau SM, et al. Human papillomavirus DNA detection in male sexual partners of women with genital human papillomavirus infection. Urology 2005; 65 (2): 251–255.
5. Bleeker MC, et al. Concordance of specific human papillomavirus types in sex partners is more prevalent than would be expected by chance and is associated with increased viral loads. Clin Infect Dis 2005; 41 (5): 612–620.

Körúti Orvosi Centrum a 1137 Budapest, Szent István krt. 24. II. 7. a www.korutiorvosicentrum.hu

a **Botox kezelés** – ránctalanítás, izzadásgátlás (hónalj, tenyér, talp)

a **Ráncteltetés**

a **Mezoterápia** – ránctalanítás, cellulit kezelés, alakformálás

a **Orvosi mélyhámlesztés** – arcfiatalítás, akne, hegek, pigmentfoltok, striák

a **Gyógykozmetikai kezelés** – kítűnő anyagokkal, orvosi felügyelettel

a **Plasztikai sebészet**

a **Lézersebészet**

a **Általános és gyermekbőrgyógyászat**

a **STD és HPV centrum** – teljeskörű kivizsgálás, kezelés, vakcináció

a **Nőgyógyászat**

a **Urológia-andrológia** – meddőség, merevedési zavarok, prosztata betegségek kezelése

a **Fogyasztás** – diétával és akupunktúrával

Mi törődünk az Ön egészségével és szépségével – az Ön elégedettsége a mi sikerünk!